

ŽIVOT VÍRY

A man with short brown hair and blue eyes, wearing black boxing gloves and a grey tank top, is looking directly at the camera with a serious expression. His right hand is raised in a boxing stance. The background is a bright, out-of-focus indoor space with wooden beams.

Proměna
společnosti
evangeliem

1

2017

41 Kč / 1,60 €

Konflikty mezi křesťany

Madžíd Kurdí

„Opustit islám
je nebezpečné“ /8

**Chvály,
nebo svévole?**

komentář
H. Pinknerové /23

**Hacksaw Ridge:
Zrození hrdiny**

Film, který
inspirovala víra /25

8

Madžid Kurdí

Bývalý muslim, který žije v ČR:
„Křesťanům v Iráku denně hrozí smrt“

13

téma:

Co s konflikty?

Dá se jim vyhnout? Umíme je řešit?

24

**Izrael – luxusní vila
uprostřed džungle**

Je „mírový proces“ řešením?

co najdete v tomto čísle

úvodník

4 Co letos dáme světu?

Dan Drápal

reportáž

6 Něco víc než...

Lucie Šváblová

rozhovor

8 Opustit islám je nebezpečné rozhodnutí

Madžid Kurdí

téma: Co s konflikty?

12 Zvyklosti, moc, teologie...

David Novák

14 Spor je příležitost vidět Boha v akci

Eddy de Pender

16 Ani slabosti, ani drsnosti

Petr Hůšť

19 Vyhledejte pomoc zvenčí

Dana Jirmanová

můj příběh

20 Cigareta pod hvězdnatým nebem

Tomáš Süß

21 Ptal jsem se kaplana, co to je

Václav Kampas

ze života církve

22 Mokon v Jihlavě

Vít Skála

22 Cesta ke svobodě

žito

komentář

23 Chvály, nebo svévole?

Hana Pinknerová

pokoj s Izraelem

24 Vila uprostřed džungle

Johannes Gerloff

recenze

25 Hacksaw Ridge: Zrození hrdiny

Ráchel Bícová

připravujeme

■ **Mateřství – oběť, nebo výsada?**

□ Proč je matka pro děti tak důležitá?

□ Jak se současná krize rodiny odráží ve společnosti

■ **z historie: Dwight L. Moody**

□ virtuální rozhovor s „Billym Grahamem 19. století“

25

**Hacksaw Ridge:
Zrození hrdiny**

Mel Gibson balancuje
mezi hloubkou a kýčem

ŽIVOT VÍRY

ročník 28 / leden 2017

cena 41 Kč / 1,60 €

Život víry je měsíčníkem vydávaným Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misi a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Lucie Šváblová, DiS.

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Ing. Lubomír Ondráček, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová

Sazba a grafická úprava: Ondřej Pumr

Korektury: Mgr. Tomáš Coufal, Zdenka Brázdilová

Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman

Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8

tel.: 284 841 922, fax: 284 841 923

e-mail: redakce@zivotviry.cz, web: www.zivotviry.cz

Předplatné

objednávejte pomocí výše uvedených kontaktů nebo na e-mailu předplatne@zivotviry.cz. Půlroční (250 Kč) či roční předplatné (499 Kč) lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Bližší informace (mj. kompletní ceník včetně množstevních slev) najdete na www.zivotviry.cz, odkud lze časopis také pomocí on-line formuláře objednat. Informace na vyžádání zašleme i poštou.

Předplatné, distribuce a reklamace na Slovensku:

Knihkupectvo Jonatán,

Legionárska 2, 811 07 Bratislava

tel. 02/555 63 040, e-mail: jonatan@vbnh.sk

<http://obchod.mrp.sk/vbnh>

Distribuce pro zdravotně postižené elektronicky:

Diakonie ČCE, Klimentská 18, 110 05 Praha 1

tel.: 222 316 306, e-mail: szp@diakonie.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147

Registrováno: MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslání příspěvků krátkit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

© Život víry – všechna práva vyhrazena.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce.

Později zadané inzeráty zařadíme dle možnosti, s 50% příplatkem.

Redakce si vyhrazuje právo inzerát odmítnout. Seznamovací a fundraisingové inzeráty nezveřejňujeme.

Podmínky inzerce: <http://inzerce.zivotviry.cz>

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Milý čtenáři,

Život víry už vychází víc než 26 let, ale dosud nikdy editorial nepsal nikdo jiný než jeho zakladatel Tomáš Dittrich. Jistě tedy i podle leho rozřeseného písma poznáváte, s jakou trémou беру nyní do rukou svůj pergamen, husí brk a kalamar (píšu samozřejmě na počítači, ale trochu jsem se zasnul, jak to asi vypadalo v době, kdy Život víry začínal).

Vede mě to k obecnějším myšlenkám: Předávání vesla mladší generaci je proces nevyhnutelný. Řeší se ve firmách (nejen rodinných), v úřadech, v neziskových organizacích, ale také v církvích – prostě všude, kde je někdo „vedoucí“ a někdo „vedený“. Přesný návod, jak těmito přejemí proplout bez toho, že by se daná firma, organizace či církev potopila nebo uvízla na mělčině, nenalézáme ani v Bibli. Aspoň v té mé žádný odkrtačívací seznam postupných kroků není (možná je to tím, že čtu vydání bez deuterokanonických textů).

Třeba král David, největší z izraelských králů, své panování postoupil spíše pět minut po dvanácté, a rozhodně to nebylo bez komplikací. A jeho syn Šalomoun, nejmoudřejší z lidí, svého syna na vládnutí nejspíš taky nepřipravil úplně nejlip, protože hned první krok, kterého se Rechabeam na trůnu dopustil, vedl k rozpadu říše...

V církvi je přesun zodpovědnosti záležitost zvláště delikátní – dobrý kazatel či pastor si uvědomuje zodpovědnost za své společenství a rizika, která jsou se změnou spojena. Ti nejlepší si ale uvědomují i rizika toho, když to neudělají.

Asi nejčastějším problémem bývá, že k předání vedení ve sborech dochází příliš pozdě. Je to problém dlouho neviditelný – vše funguje, jak má, resp. jak jsou všichni zvyklí, jede se v zajetých kolejkách, kočár neдрнса. O to tvrdší pak může být náraz ve chvíli, kdy je změna nevyhnutelná. Církve se totiž měnit musí, potřebuje zůstat pružná, jinak umírá či vymírá.

Kořen tohoto stavu bývá často na straně současných vedoucích, kteří jsou zvyklí, že o všem, co se ve sboru děje, vědí a do všeho jsou (minimálně do určité míry) zapojeni. U potenciálních nástupců (oprávněně) vnímají jejich nezralost a nezkušenost. Zadržel ovšem bývá v tom, že každý dobrý a zkušený vedoucí nejdřív musel projít fází vlastní nezralosti a svou schopnost věst získal mj. i tím, že měl prostor dělat chyby. A to je výzva pro současné pastory: Mají potenciální budoucí vedoucí ve vašem společenství dost příležitostí se otkrat, zkoušet, v čem jsou jejich silné stránky, a pracovat na slabinách? Máte pro ně dost milosti i v případech, že se jim něco zásadně nepovede?

V některých církvích je střídání kazatelů dáno institučně: Po uplynutí jednoho či dvou „funkčních období“ přijde někdo další a šmytec. Ani v těchto denominacích ovšem není úspěch zaručen: Mluvil jsem před časem s kazatelem, který přišel na sbor, jehož předchozí vedoucí po mnoha letech služby odešel do důchodu, ale ve společenství zůstal. Po prvotním rozkoukání tento mladý pastor zjistil, že kromě nedělních bohoslužeb prakticky veškerou sborovou činnost dál pevnou rukou šéfuje jeho předchůdce, který navíc v kuloárech vůči svému nástupci nešetřil kritikou. Staršovstvo věc nevnímalo jako problém – původní kazatel měl ve společenství nepopíratelné zásluhy a přirozenou autoritu a všem připadalo jaksi nepatřičné mu bránit v práci, kterou dělat chtěl a kterou předtím už tak dlouho s dobrými výsledky vykonával. Možná si dokážete představit frustraci, s níž

se musel mladý „přivandrovalet“ vypořádávat... Člověka skoro napadá, jestli by se v takovém případě nedal nějak zařadit model, který použil Pán Ježíš. Jenže k nanebevstoupení otců zakladatelů dochází opravdu jen zřídka.

Občas v církvi a v křesťanských organizacích vídám jednu zvláště pozdní variantu výměny šéfa: Současný kapitán vnímá, že loď se potápí, a tak své místo na poslední chvíli uvolní někomu

Církevní přepřahání

jinému, a pokud pak daná služba skutečně jde ke dnu, už to není na jeho pruhované triko...

Ne vždy je samozřejmě chyba na straně těch „starších“. Může se stát, že v daném společenství se žádný nástupce neprofiluje, nikdo mladý se k větší aktivitě nemá. I v takovém případě by ale současný vedoucí měl hledat ty, kdo by mohli časem do vůdčí role dorůst, a dávat jim dílčí zodpovědnost, možnost získávat zkušenosti. A v krajním případě hledat někoho zvenčí.

Opačný problém nastává, když k výměně na čele sboru dojde příliš brzy nebo příliš náhle. Nezřídka to bývá tehdy, když pastor z nějakého důvodu „zmizí“ – nečekaně zemře, vyhoří a rezignuje, odstoupí zkvůli těžkému hříchu atp. Pak musí najednou na jeho místo „naskočit“ někdo další (pokud ve sboru není funkční kolektivní vedení). Někdy to dopadne dobře, ale stává se i to, že to společenství „nepřežije“.

Není ovšem nutný přímo tento drastický scénář. Může se stát, že současný vedoucí (např. kvůli vlastní únavě) na své místo tlačí někoho, kdo na to ještě není připraven, nebo svou pozici někomu takovému uvolní, protože ten se sápe po volantu. Jak jsem již psal, je dobré, aby mladí horlivci (někdy přímo „dravci“) dostali určitý prostor získat zkušenosti (a popř. si natlouct nos), ale neměli by trvale poškozovat a zraňovat další lidi. Kde přesně je ta hranice, Bůh sud (a Bůh vás ved).

Když nad věci přemýšlím, nějaká pravidla se asi přece jen vysledovat dají. Jsou vlastně stejná jako obecné biblické rady pro soužití křesťanů: „Vroucně se navzájem milujte bratrskou láskou, v prokazování úcty předcházíte jeden druhého.“ (Ř 12,10 ČSP). Nebo jak uvádí ekumenický překlad, „... v úctě dáváte přednost jeden druhému.“ To platí oboustranně – starší mají dávat přednost mladším a mladší starším. A asi bych ještě dodal radu muzikantskou: Každá kapela ať hraje svoje silné stránky. Tedy – doplňujte se. Je-li v kapele výborný kytarista, ať na koncertech sóluje on a ne klavésista, který je jen dobrý.

Při ohlédnutí, jak v posledních letech probíhalo postupné předávání otěží Života víry, mám naději, že se to díky Boží milosti povedlo. (S Tomášem Dittrichem se máme docela rádi a přednost si dáváme celkem pravidelně, zvláště když přijde na to, kdo bude psát příští reportáž či rozhovor.) A s ohledem na ono „hudební“ pravidlo se v příštím čísle opět můžete těšit na editorialové sólo Tomáše Dittricha.

Tomáš Coufal

Co letos dáme světu?

Dan Drápal

Nedávno jsem slyšel, že místopředseda vlády Andrej Babiš prý začal projevovat zájem o Boha a o duchovní život. O premiéru Šobotkovi již dlouho vím, že je praktikující katolík (být v současné funkci praktikující asi hodně spoře). Že Pavel Bělobrádek s Bohem počítá, je známo všeobecně; mnozí by možná suše konstatovali, že jakožto lidovecký politik to má takřka v popisu práce. Probuzeného křesťana pak nemůže nenapadnout otázka: Je-li to pravda, nemohou vztahy v koalici vypadat přece jenom poněkud lépe, přinejmenším srdečněji?

Otázkou je, zda by všichni křesťané ve vládě nemohli – či neměli – provést určitý coming-out, tedy veřejně se k víře přihlásit. Na druhé straně je ale možno zapochybovat, zda by to bylo k něčemu dobré. Ježíš vypráví podobenství o dvou synech. Oba otec vyzval, aby šli pracovat na pole. Jeden řekl: „Ano, jdu“, ale nakonec

nešel. Druhý řekl rovnou „Nejdu!“, ale nakonec šel. Čímž chci říct, že křesťanské jednání je v tomto případě asi důležitější než přihlášení se ke křesťanství.

Být jiní

Otázka v nadpisu článku je ovšem adresována všem křesťanům, nikoli pouze křesťanským politikům. Již ze samotné otázky je ovšem patrné, že ten, kdo si ji klade, nepovažuje své křesťanství za jakousi privátní záležitost, která nikoho jiného nemusí zajímat. Všimněte si, že v západní společnosti je v posledních desetiletích na křesťany vyvíjen tlak, který je velmi podobný tomu, jemuž byli vystaveni za komunistů: Je to tlak, aby se stáhli do soukromé sféry a na veřejnosti se pokud možno nijak neprojevovali.

Předně soudím, že je správné, dáváme-li o sobě i na veřejnosti vhodným způsobem vědět. Jsem rád, že jsem se v tomto roce mohl účastnit několika demonstrací. „Pochod pro rodinu“ jsem tentokrát kvůli srpnovému datu sice pro-

švihl, ale na manifestacích na podporu Izraele jsem nechyběl.

Považuji ovšem za důležité, aby podobné veřejné akce, které pořádáme, byly prosty nenávisti a zavilosti, a byl bych moc rád, kdyby byly vynalézavé a vtipné. Zavilí lidé pořádají pro jiné zavilé lidi dost všelijakých akcí – kéž každý pozná, že „naše“ akce jsou jiné.

Veřejná prezentace křesťanských názorů na demonstracích by ale měla být spíše okrajová a doplňková záležitost vedle mnohem významnějších nasazení. Soudím, že křesťané by se měli pilně angažovat v komunální politice. Pokud se do ní zapojíme, může být náš přínos dvojitý: Jednak bychom měli – podle své odbornosti – přispívat k věcnému řešení problémů, které musí daná samospráva řešit, jednak bychom měli spoluutvářet v obci, v zastupitelstvech i v radách určitou atmosféru. Nejde jen o to, o čem mluvíme, ale také o to, jak o tom mluvíme. Pokud pojmem takovou veřejnou angažovanost jako službu, pak se nám může podařit zachovat si určitou vnitřní volnost, která nám umožňuje neodpovídat na invektivu invektivou, nebrat si věci osobně a chovat se velkoryse i vůči odpůrcům. Takové jednání může vyvolat u druhých chuť bavit se s námi i na jiná témata, než je místní samospráva. A možná skončíme u víry v Boha.

krátce

◆ **Kamion reformace.** Dvě zdánlivě nesouvisějící slova označují modro-zelený kamion, který v rámci svého turné po 67 evropských městech v listopadu navštívil Prahu a parkoval nedaleko Rudolfiny. Expozice nabídla Pražanům promítání videí s reformační tematikou. Spolu s popularizací reformační historie je posláním kamionu ukázat, že reformace není jen německé, ale celoevropské téma. Některá videa se věnovala i českým reformátorům (M. Jan Hus, M. Jeroným Pražský). Na zahájení pražského výsadku 21. 11. promluvil představitel německé evangelické církve Thies Gundlach, synodní senior ČCE Daniel Ženatý a patriarcha ČČSH Tomáš Butta. Cesta kamionu skončí letos v květnu ve Wittenbergu, kde se budou konat oslavy 500. výročí Lutherova vystoupení.

◆ **Islám a Evropa v 21. století.** Snad až 150 křesťanských vedoucích a studentů si 21. 11. přišlo poslechnout Christinu Schirmacherovou na Teologické fórum „Islám a Evropa v 21. století“ do modlitebny CB Praha 1. Akci pořádá Sdružení evangelikálních teologů a Komenského institut. Schirmacherová je předním odborníkem na islám v Německu, a to nejen mezi evangelikály. O islámu napsala přes 15 knih, které jsou překládány do cizích jazyků, přednáší o něm v německém parlamentu a dalších státních institucích i na konferencích v zahraničí.

Schirmacherová měla dvě hodinové přednášky (Politická výzva islámu; Islám a křesťanská víra) a na závěr odpovídala na otázky v moderované diskusi. Naneštěstí neodhadla cílovou skupinu, takže místo promluvy k informovaným kazatelům mluvila, jako by šlo o veřejnost, která není moc v oběru. Ani v diskusi mě nezaujala, v odpovědích na otevřeně formulované otázky po společensko-politických aspektech odpovídala diplomaticky – de facto nechtěla mluvit o skutečných problémech.

Přínos konference zvýšili dva čeští experti ve svých půlhodinových promluvách. Jiří Bukovský mluvil o šarii (Boží zákon v islámské a křesťanské perspektivě). Přiblížil nám myšlení muslima, který v mnohém připomíná to, jak se rozhodují křesťané, jen s jinými východisky. Ukázal na hluboké rozdíly v přístupu k naplňování Boží vůle: Islám nevěří, že zákon je potřeba naplnit, ale že je potřeba, aby dobrých skutků bylo víc než špatných. Od šarii Bukovský dospěl až k osvětlení zásadního rozdílu v pojetí spásy u křesťanů a u muslimů.

Docent (brzy profesor) Pavel Hošek, vedoucí katedry religionistiky na ETF UK, uvedl široké spektrum religionistických a teologických přístupů k islámu v dějinách církve. Zajímavá byla jeho odpověď v diskusi na otázku, zda mají křesťané a muslimové stejného boha. Arabsky mluvící židé a křesťané se modlí k Alláhovi,

protože jiný výraz pro Boha Stvořitele v arabštině není. Různí konvertité od islámu ke křesťanství odpovídají na tuto otázku různě, někdo, že nejde o stejnou postavu, někdo, že konečně poznal toho, k němuž se modlil od dětství.

◆ **Podpora Petru Jaškovi.** Petr Jašek, člen CB, navštívil předloni křesťany v („Severním“) Súdánu a je od té doby místními předáky vězně. Mezinárodní petici za jeho propuštění zorganizovanou serverem CitizenGO s 350 000 podpisy odevzdali jeho syn a dcera spolu s iniciátorkou petice Slovenkou Miriam Kuzárovou na Úřadě vysokého komisaře OSN pro lidská práva v Ženevě. Takové dokumenty se běžně odevzdávají na podatelně, ale petici s tak vysokou podporou dotyční osobně předali Giannimu Magazzenimu, řediteli úřadu OSN pro Ameriku, Evropu a Asii. „Pan Magazzeni se o případ podrobně zajímal a Jaškovy děti ujistil, že ve spolupráci s českou vládou použijí všechny prostředky a lidskoprávní mechanismy potřebné k tomu, aby se jim otec co nejdříve vrátil domů,“ uvedla Kuzárová. Magazzeni také vyjádřil obdiv nad tak výraznou podporou veřejností. Petici je stále možné podepsat, od předání petice v Ženevě do uzávěrky aktuálního čísla ŽV na ní přibýlo 20 000 podpisů.

Za Jaška se postavila i ERC, která dopisem oslovila českou velvyslankyni v Egyptě.

Soudního líčení s Petrem Jaškem v Súdánu se 5. 12. zúčastnili zástupci ambasády EU i zástupce české ambasády v Káhiře, který mohl promluvit i s Jaškem. Ten je podle něj v relativně dobré fyzické i psychologické kondici. Účast pracovníků ambasády dosvědčuje zvýšený zájem evropských institucí, který se projevil i v říjnovém usnesení EP reagujícím na vývoj v Súdánu. Čeští europoslanci Pavel Svoboda a Jaromír Štětina do jeho textu prosadili zmínku o Jaškovi.

V domovském Jaškově sboru CB Kladno drží od loňského února postní řetěz za jeho osvobození. „Každý večer v osm hodin se za něj modlíme tam, kde právě jsme, ať je člověk sám nebo s někým. Kdokoli se může připojit, budeme za to určitě vděční,“ řekl Radiu Proglas kazatel sboru Daniel Kaleta.

◆ **Adventní trhy na ZŠ Sion.** ZŠ Sion J. A. Komenského v Hradci Králové opět pořádala adventní trhy, a to pod názvem „Adventní trh v Holandsku“. 25. 11. odpoledne se konaly na školní zahradě. Vystoupili tam žáci školy a konal se adventní jarmark s prodejem výrobků dětí školy i školky. „Tradici našich adventních trhů je,“ uvedl ředitel Centra Sion Denis Doksanský, „že jimi naši školáci a jejich prostřednictvím i my ostatní, přispíváme těm, kteří potřebují naši pomoc.“ Z výměnky prodeje byl podpořen azylový dům pro matky s dětmi a indická dívka Mahima, kterou škola před lety „adoptovala“. Účastníci dostali možnost se zapojit do programu Vánoce splněných přání a koupit dárky, které si přály děti v azylovém domě.

Ale můžeme sestoupit na úroveň ještě nižší. Téměř každý z nás je někde zaměstnaný nebo někde studuje. Žijeme ve světě, který je plný stresu a poměrně bohatý na různé podrazy. Rovněž nedodržování daného slova není něco, s čím bychom se setkávali jen výjimečně. Věřím tomu, že křesťan v permanentním stresu žít nemusí. Pokud v něm žije, pak to chce pokání. (Nemluví o krátkodobém stresu: Někdy nás právě naše víra v Ježíše přivede do situace, která vyžaduje obrovské nasazení a po níž můžeme být fyzicky i psychicky vyčerpáni; mluví o permanentním stavu, který je důsledkem toho, že jsme si neujasnili, k čemu nás tu Pán Bůh má a jaké by měly být naše priority.)

Čím se měří láska

Žijeme v rozbitém světě. Naše země je krásná a bohatá. Státní správa je poměrně dobrá. Zdravotnictví je vyložené skvělé. (Samozejmě, v detailu se vám to tak jevit nemusí, ale stačí pobýt v jiné zemi, někdy dokonce i údajně rozvinutější, než je ta naše, a pak si to přiznáte.) Myslím si, že ani školství na tom není špatně, byť je pochopitelně mnoho co zlepšovat.

Co se ale přes veškerý pokrok v jiných oblastech nezlepšuje, jsou mezilidské vztahy. Sociální kapitál, mám-li to říci odborně. Manželských

a výchovných poradců se nedostává a psychiatři jsou přetížení, mnohdy „zralí na cvokaře“. O nás ale platí, že známe-li Krista, víme, co je to vlastně láska a že se měří ochotou k oběti. A jak říká Jeroným Klimeš, křesťané mají proti jiným tu výhodu, že vědí, že nastanou-li potíže, není třeba se hned rozcházet. Naše společnost je v takovém stavu, že máme určitě i v nejbližším okolí člověka, který se právě trápí a potřebuje potěšit. A patrně znáte i nějaké děti, které hluboce trpí rozvrátem rodiny zaviněným jedním či oběma z rodičů.

Když řešíme různé vztahové problémy, které lidé mají, téměř vždy se nám ukáže, že jeden z nich, či dokonce oba, nedbali na to, co se píše v Bibli. Ne, nechci tím říci, že máme lidem omlátit o hlavu verše, které obsahují příkázání, jež oni svým jednáním porušili. Zákon je dobrý, ukazuje cestu, nicméně zákonitvím nevede k tomu, že se lidé setkají s Boží láskou. Předně potřebujeme sami Boží slovo milovat a mít v něm chléb života i svíce pro své nohy. Aplikujme ho jako lék na rozbité lidi, ale s moudrostí a s milostí. Boží slovo pochopitelně nepřestává platit ani tehdy, zní-li nám nepříjemně. Ale právě protože je lékem, je třeba je vhodně aplikovat. Pamatujme,

že řecké slovo *farmakon* znamená jak lék, tak jed. Záleží na dávkování a na interakci s jinými faktory.

Možná někdo namítne: Dane, vždyť jsi zatím vůbec nemluvil o zachraňování duší! To snad není v tomto roce potřeba?

Ale ano, mluvil jsem o něm, byť ne výslovně. Když si budete všimnat rozbolavělých lidí v rodině, ve škole či na pracovišti, můžete jim zves-

Boží slovo je lék. Je ale potřeba dát pozor na dávkování a na interakci s jinými faktory.

tovat evangelium. A můžete vlastně ještě víc: Můžete jim evangelium předvést. Svým zájmem, svou účastí, tím, že s nimi budete jednat v pravdě a v lásce.

Zkrátka, tento nový rok je pro nás i pro evangelium obrovská šance. Jsme přece lidé naděje.

Mgr. Dan Drápal je teolog, spisovatel a publicista.

◆ **Polský zákon „Pro život“.** Novou zákonnou normu na podporu rodiny a těhotných žen „Pro život“ („*Za życiem*“) podepsal v půli listopadu polský prezident Andrzej Duda. Zákon nabízí i speciální poradenství v případě komplikovaného těhotenství nebo problémů během porodu. Rodiny s novorozenci poškozenými dětmi dostanou také jednorázový příspěvek ve výši čtyř tisíc zlotých (asi 24 000 Kč). Vláda se domnívá, že jednorázová finanční pomoc pomůže v době, kdy rodina může být pod tlakem jít s nemocným plodem na potrat. Dosavadní zákon z roku 1993 potrat dovozoval právě v případě onemocnění nenarozeného dítěte, po znásilnění a v ohrožení zdraví či života matky. Od dubna letošního roku má také každá rodina nově nárok na příspěvek 500 zlotých měsíčně (asi 3000 Kč) na druhé a každé další dítě až do jeho plnoletosti, přičemž rodiny s nízkými příjmy obdrží peníze už na první dítě.

◆ **Vánoce v nejslavnější moravské vsi.** Rozsvícení vánočního stromu na návsi v Suchdole nad Odrou, který stojí v blízkosti Muzea Moravských bratří, se uskutečnilo 3. 12. Místní aktivisté ze sdružení Moravian při té příležitosti zvali místní občany do muzea na čaj a na vystoupení dětí s hrou na zvonečky. Nádvorí muzea bylo zcela zaplněno, což se dosud nikdy nestalo. Místních účastníků bylo ke 150. Každý návštěvník obdržel perníček, mohl se projít muzeem a zakoupit si něco vánočního. V nabídce byla i vánoční herrnhutská hvězda. Pořadatelé akce si touto cestou přáli seznámit místní obyvatele s vánočními zvyky Moravanů.

Suchdol nad Odrou je nenápadnou severomoravskou vsí, kterou celosvětově proslavil exodus téměř tří stovek místních evangeliků pronásledovaných kvůli víře ve 20. letech 18. století. Nejčastějšími návštěvníky muzea jsou Korejci, jejichž informovanost vysoce převyšuje znalosti většiny místních obyvatel.

„Dějiny moravských bratří nejsou úplně všemi současnými obyvateli přijímány s velkým zájmem,“ uvedl zakladatel muzea a předseda Moravianu Daniel Říčan z místního sboru ČCE. „Mnozí zůstávají neteční. Vánoční zvyky moravských bratří mohou být cestou do některých dveří, které dosud zůstávaly zavřeny.“

◆ **Ovoce kurzů Alfa pod lupou.** Americká Barna Group, která provádí statistické průzkumy ohledně kultury a náboženství, zkoumala letos vliv kurzů Alfa. Na vybraných 11 státech všech světadílů oslovila přes 200 farností a sborů různých církví, které kurz pořádají. U 670 dotázaných frekventantů kurzu výzkum rozlišoval mezi dvěma skupinami, nekřesťany a křesťany, kteří se

před kurzem neúčastňovali života církve. 82 % nekřesťanských účastníků kurzu uvedlo, že díky kurzu začali následovat Ježíše Krista, 88 % získalo větší zájem o poznávání Bible a 80 % začalo s druhými víc sdílet svou víru v Krista. Před kurzem nebyla víra příliš důležitá pro 56 % nekřesťanů, po kurzu už jen pro 28 %. Podobně 46 % nekřesťanů nejevilo zájem o Ježíšovo učení, zatímco po kurzu už to bylo jen 7 %. U křesťanů, kteří se neúčastnili života církve, byl rozdíl podobný, ale obě čísla byla nižší. Výsledný zájem byl ale větší než u nekřesťanských účastníků kurzu: Víra zůstala nepříliš důležitá pro 22 % z nich a o zájem o Ježíšovo učení po kurzu nejevila jen 2 % z nich. 95 % všech účastníků uvedlo, že je Alfa pozitivně ovlivnila a 79 % sdělilo, že kurz určitě doporučí svým přátelům.

Významnou pozitivní změnu uvedli respondenti v řadě oblastí: osobní vztah s Ježíšem Kristem (62 % nekřesťanů, 48 % u neaplikujících křesťanů), nárůst poznání Bible (60 % a 39 %), sdílení víry s druhými (50 % a 28 %), služba v církevním společenství (48 % a 27 %), podpora dobročinných organizací dobrovolnickou pomocí nebo finančními dary (36 % a 22 %). Přitom mnoho dalších respondentů uvedlo, že v těchto oblastech zažili pozitivní změnu.

Co se týče věkového průměru, měly sledované kurzy jen 4 % účastníků pod 17 let a 5 % nad 71 let. Nejpočetnější věkové skupiny byly lidé ve věku 18–32 let a 33–51 let, shodně po 35 %. Podle statistik ústředí kurzů Alfa v Londýně absolvuje kurz 78 % hostů, kteří přijdou na úvodní večeri.

Všechny údaje byly zjišťovány od těch, kteří kurz dokončili.

Průzkum proběhl i u 278 církevních vedoucích a vedoucích kurzů. 93 % z nich sdělilo, že pořádání kurzu rozhodně doporučí dalšímu společenství. 99 % z nich souhlasí s tím, že Alfa vytváří bezpečný prostor, kde lidé mohou klást otázky o křesťanství. Stejný počet souhlasil s tím, že účast na kurzu hostům umožňuje sprátelet se s křesťany a že kurz lidi přivádí blíže k Ježíši.

◆ **ETS bude mít nového ředitele.** Vedoucí české kanceláře kurzů Alfa a pastor regionu Jih ve sboru KS Praha Ing. Miloš Poborský byl Radou CB v půli listopadu jmenován ředitelem Evangelikálního teologického semináře (ETS) v Praze. Současného ředitele Jana Valeše ve funkci vystřídá v září. Poborský předtím 10 let působil v radě ETS. Seminář je veden mezenominální radou, ředitelem semináře však může být jen člen CB. Miloš Poborský uvedl, že rezignuje na úřad pastora KS, i když ve vedení svého společenství zůstane zapojen. Vstoupí do některého pražského sboru CB a bude tak mít dvojitý členství. Otázkou zůstává, proč CB nebyla schopna najít kandidáta ve vlastních řadách. ETS trpí dlouhodobým poklesem počtu studentů, velká většina absolventů navíc nejeví zájem o službu kazatele. Uvidíme, zda se Poborskému zmíněné nepříznivé trendy během jeho čtyřletého funkčního období podaří zvrátit.

